

Christian Parenti: Nästa flyktingkris

[Ur [Jacobin Magazine](#), 26 januari 2016. Christian Parenti undervisar i Globala Liberala Studier på New York University. Hans senaste böcker är *Tropic of Chaos: Climate Change och New Geography of Violence*. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

Klimatförändringarna kommer inom några årtionden att tvinga miljontals människor på flykt. Men vart ska de ta vägen, och hur kommer regeringarna att ta emot dem?

Europas reaktion på den senaste tillströmningen av flyktingar bådär inte gott för den liberala demokratis framtid i en värld där klimatförändringar kommer att tvinga betydligt många fler människor att utvandra. Över hela kontinenten befinner sig främlingsfientliga, högerpopulistiska partier på uppgång, samtidigt som även traditionella partier driver igenom en politik med aggressiv polisbevakning, övervakning och militariserade gränser.

Det är svårt att med någon större exakthet beräkna hur mycket folk klimatförändringarna kommer att tvinga på flykt. Bedömningarna hur många människor som kommer att fly, när och under vilka utsläppsscenarier varierar enormt.

2006 återopade *Stern Review* beräkningar att klimatförändringarna, genom att höja havsnivån, öka antalet översvämningar och ge mer intensiv torka har drivit 150-200 miljoner människor på flykt i mitten av seklet.¹ Ett år senare förutsade den icke-statliga organisationen *Christian Aid* att ”med nuvarande utveckling kommer ytterligare 1 miljard människor att tvingas bort från sina hem mellan idag och 2050.”² FN:s utvecklingsprogram *Human Development Report 2007-2008* beräknade att 330 miljoner människor kommer att tvingas fly om den globala temperaturen ökar 3-4 grader.³

Oavsett vilken beräkning man väljer så är det uppenbart: om man inte omedelbart inleder rejäla minskningar av utsläppen kommer klimatförändringar att driva ett aldrig tidigare skådat antal människor på flykt under resten av detta sekel. Eftersom klimatförändringarna är en bidragande, om än inte central, faktor bakom den nuvarande flyktingvågen, så borde de stå i centrum för diskussionen nu, ty de politiska val som görs idag förbereder scenen för politiken i en varmare och mindre stabil framtid.

Den nuvarande utvandringstvågen från Mellanöstern och Afrika till EU började 2011, men ökade dramatiskt förra året när mer än en miljon människor tog sig in i EU, de flesta för att slå sig ner i Tyskland.

Mellan 2007 och 2013 avsatte EU 4 miljarder euro för att tackla flyktingfrågan, men enligt Amnesty International användes bara 17% av denna summa ”för att stöda asylprocesser, mottagning, vidarebosättning och integrering av flyktingar.” De andra 83% spenderades på militarisering av gränserna, internering, övervakning och utvisning.⁴

1 [BBC News](#), 30 oktober 2006.

2 [Reliefweb](#), 14 maj 2007.

3 [Human Development Report](#), 2007/8.

4 [The Human Cost Of Fortress Europe](#), Amnesty International, maj 2014.

Bakom denna hårdnande attityd från Europas länder ligger tanken om en ”kris”. EU höll ett kris-toppmöte om flyktingarna; EU-kommissionens Samordningscentrum för svar på krisen sköter flödet av experter och materiel. FN och internationella icke-statliga organisationer har utfärdat krisvärdjanden.

Yttersta högerns politiker blandar ihop invandring och terrorism, och beskriver den förmodade krisen som en konflikt mellan civilisationer. Ledaren för det nederländska Frihetspartiet, Geert Wilder, sa så här: ”Det är en invasion som hotar vårt välstånd, vår säkerhet, vår kultur och vår identitet.”⁵ Den politiska mitten har inte varit mycket bättre. Den tjeckiska presidenten och socialdemokraten Milos Zeman sa: ”Jag är helt övertygad om att vi står inför en organiserad invasion och inte en spontan rörelse av flyktingar.”⁶

I Frankrike, där invandring och terrorism alltmer blandas samman i allmänhetens tänkande, har den socialistiska presidenten Françoise Hollande förklarat ”krig mot terrorismen”, medan parlamentet enhälligt har antagit ett genomgripande undantagstillstånd, som ger polisen nästan obegränsad makt att kontrollera och arresteras.⁷ Från Sverige till Makedonien har stater infört ”tillfälliga” gränskontroller. I öst har det betytt att man byggt tungt militariserade och mycket permanenta gränsstängsel. Och EU skapar en ny övernationell gränspolismyndighet.

Det nuvarande inflödet av flyktingar till Europa utgör inte i någon ekonomisk eller kulturell mening en ”kris”. Den del av Europas befolkning som fötts utomlands (utanför EU) utgör bara 6,3%. Som jämförelse kan nämnas att 13% av USA:s befolkning är utlandsfödd.

Det finns ingen uppenbar ekonomisk grund för panik i Europa. Ekonomerna är trots allt till stor del överens om att invandringen har varit en viktig källa till USA:s ekonomiska tillväxt under de senaste 50 åren. Nya invandrare kan lösa ett av det snabbt grånande Europas demografiska problem. EU:s genomsnittliga ”fertilitetskvot” är omkring 1,6 barn per barnafödande kvinna, men den måste vara 2 bara för att bibehålla de nuvarande befolkningsnivåerna.

Det är det normala mönstret i utvecklingsekonomier – när kvinnor har sociala och ekonomiska valmöjligheter och familjerna inte behöver barnarbete, så minskar familjernas storlek. Men detta mönster blir ett problem när livslängden ökar. För att samhället ska kunna försörja en beroende åldrande befolkning behöver det ungdomlig arbetskraft. Västeuropa har kommit på en lösning: dränera Östeuropa på kunskap. Men i Östeuropa åldras och minskar befolkningen, och de utbildade ungdomarna lämnar.

Nyliberalismens motsättningar har inneburit att det i Östeuropa på samma gång finns en hög arbetslöshet och verklig brist inom byggnads-, tillverknings-, sjukvårds- och teknologisektorerna. En undersökning visade att 40% av företagen i Polen inte kunde tillsätta sina lediga platser. I Ungern var siffran ännu högre. Längre västerut kämpade företagarna också men rapporterade mindre svårigheter: 18% av de tjeckiska företagen och 28% av de slovakiska.

Denna situation har möjliggjorts genom att åtstramning och privatiseringar har förhindrat de omfattande samhällsinvesteringar som behövs för att utveckla alla medborgares förmågor, alltmedan en

5 *Reuters*, 10 september 2015.

6 *The Telegraph*, 27 december 2015.

7 *Jacobin Magazine*, 24 november 2015.

ny klass av yrkesutbildade arbetare och yrkesmän sugts upp till väst. Kvar i det avindustrialiserade postsocialistiska rostbältet finns grupper av alltmer arbetslösa, underutbildade ungdomar och rädda pensionärer. Det är en bördig jordmån för en främlingsfientlig populistisk reaktion.

Nödsituationer i teori och praktik

Den politiska teorin har sedan länge konstaterat de farliga juridiska och konstitutionella konsekvenserna av ”nödsituationer” och ”undantagstillstånd”. Den tyska juridikteoretikern Carl Schmidt från yttersta högern utnyttjade tanken om ett ”undantagstillstånd” – ett konstitutionellt upphävande av konstitutionen – för att ge den nazistiska diktaturen en teoretiskt juridisk grund. I hans resonemang, som också kan vändas ut och in och läsas som en kritik, är nödsituationer de sätt med vilka demokratier juridiskt smugglar in en auktoritär, eller diktatorisk, politik och tillämpning av lagen.

Just efter att den tyska presidenten Hindenburg hade erbjudit Hitler makten, efter Riksdagsbranden, utfärdade den nya kanslern ett ”Dekret för att skydda folket och staten”. Lagen inskränkte församlings-, yttrande- och pressfriheterna, och gav polisen tillstånd att arrestera och spärra in folk utan speciella anklagelser, och efter eget gottfinnande förbjuda och upplösa publikationer och organisationer. Juridiskt sett var Tredje riket ett tolv år långt undantagstillstånd under Weimarkonstitutionen.

Den politiska teoretikern Giorgio Agamben, som har läst Schmidt ingående och tolkar honom från vänster, hävdar att ”det frivilliga skapandet av ett permanent undantagstillstånd (om än inte förkunnat i teknisk mening) har blivit en grundläggande praxis hos nutida stater, inklusive så kallade demokratiska sådana.”⁸ Agamben, som vägrar lämna fingeravtryck, resonerar att kombinationen av avancerade samhällskontrollerande teknologi, skrämselfpolitik och en djupgående urholkning av de demokratiska rättigheterna i grunden har omvandlat förhållandet mellan staten och befolkningen, och i grund och botten har förvandlat medborgarna till undersåtar utan rättigheter, i väntan på att bli häktade.

Klimatförändringarna kommer att leda till verkliga nödsituationer: översvämmade städer, avbruten handel, chockhöjningar av matpriser och verkligt massiva folkförflyttningar, Om katastrofspoket återopas redan idag, så kan vi bara föreställa oss hur det framtida svaret kommer att bli.

Hur uttåget började

Just utanför Europas gränser finns nu 9 miljoner flyktingar i Mellanöstern och ytterligare 15 miljoner i Subsahariska Afrika. Uppskattningsvis 1 miljon av dessa människor nådde EU under 2015, och omkring 3.700 dog på vägen, vanligtvis genom att drunkna i Medelhavet. Tre länder med en majoritet av muslimer i befolkningen är värd för uppskattningsvis 30% av världens flyktingar: två av dessa finns vid Europas kant – Turkiet och Libanon – och det tredje är Pakistan.

Sedan 2011 har antalet flyktingar i världen ökat med chockerande 40% och gjort det globala antalet till totalt 60 miljoner, mer än någonsin sedan Andra världskriget.

Varför den plötsliga ökningen från och med 2011? Detta år såg vi den andra stora chockhöjningen av livsmedelspriser på mindre än ett decennium. Mellan juni 2010 och juni 2011 nästan fördubbla-

8 Giorgio Agamben, *State of Exception*, University of Chicago Press 2004.

des världens spannmålspriser. Priset på vete steg 83%, medan priset på majs steg med förbluffande 91%

På sommaren 2010 drabbades Ryssland, en av världens ledande exportörer av vete, av den värsta torkan på 100 år. Detta extrema väder, kallat Svarta havs-torkan, utlöste eldsvådor som brände ner enorma ryska skogsområden, och torkade ut jordbruksmark i Ryssland, Ukraina och Kazakstan. Samma år sjönk Rysslands export av vete med 78%.

Samtidigt innebar dåligt väder i den amerikanska mellanvästern 2009 och 2010 en minskad vete-produktion, som 2011 ledde till en 22%-ig minskning av USA:s export av vete. Under samma år ställde kraftiga översvämningar i Pakistan en stor del av landet under vatten, och även om det inte drabbade exporten så mycket som förväntat, så gjorde det marknaden nervös och drev på spekulanterna.

Bland de som på mest aggressiva sätt höjde buden på spannmålspriser var den Schweiz-baserade handelsjätten Glencore. Företaget gick så långt att det öppet bad Ryssland säga upp sina exportkontrakt, vilket landet också gjorde.

Precis som många länder i Mellanöstern är Egypten en stor importör av vete, en av de enskilt största i världen. När Ryssland sa upp sina exportkontrakt steg livsmedelspriserna i Egypten och i hela Nordafrika kraftigt, och hjälpte till att ge bränsle åt de protester som blev den Arabiska våren. Samtidigt bröt det ut moderna bröduppror i städer från Bisjkek i Kirgizistan, till Nairobi i Kenya, och fyra nya krig började: Libyen, Jemen, Syrien och ett litet på den egyptiska Sinaihalvön.

På samma gång tvingade torka i Syrien tillsammans med Assadregeringens åtstramningar så många som 800.000 sunnitiska bönder från jorden in till städerna. Deras lidande och de åtföljande sociala spänningarna bidrog till inbördeskrigets utbrott i Syrien.⁹

Den andra bidragande faktorn bakom den plötsliga ökningen av antalet flyktingar 2011 är mer självklar: NATO:s aggressioner. Bland de länder som skickat flest flyktingar till Europa är ställen som NATO har bombat. Särskilt de tre i topp: Syrien, Irak och Afghanistan. Libyen bombades också av NATO, och är en viktig utgångspunkt för migranter längre söderifrån.

ISIS är en politisk bildning som har uppstått direkt ur den regionala kris som skapades av USA:s invasion av Irak.¹⁰ ISIS' nuvarande ledare Abu Bakr al-Baghdadi är till och med veteran från USA:s interneringsläger Camp Bucca.

Som ett yttersta uttryck för dessa oförutsedda konsekvenser är ISIS' metoder en återspeglning av dess ursprung: gruppen har byggt sin strategi kring kaos och katastrof. Logiken lades fram av ISIS' föregångare, al Qaida i Mesopotamien, i ett manifest från 2004 vid namn "Hanteringen av grymheter".

ISIS försöker fylla maktvakuum, skapa fler sådana och utnyttja skräcken för kaos. Deras terrorangrepp i väst – i texten beskrivna som "störningsoperationer" – försöker provocera fram tyranniska överreaktioner från annars relativt liberala regeringar, som kommer att kriminalisera alla muslimer,

---

9 Se *Växthuseffekten och upproret i Syrien*, på marxistarkiv.se – öa.

10 Adam Hanieh, *Kort historia om ISIS*, på marxistarkiv.se.

göra öppna samhällen hårda och mer slutna, och driva fjärrmade muslimer i armarna på det själv-utnämnda kalifatet.

Angreppen i Paris den 13 november var ISIS' ideologiska ingripande i den europeiska flyktingkrisen. Angreppen mot ett kafé, en nattklubb och utanför Stade de France (där Hollande tittade på en fotbollsmatch) var billiga, lågteknologiska, men spektakulärt fasansfulla – och orsakade en massiv och otäck reaktion. Ett möjligen förfalskat syriskt pass som återfanns nära ett av ställena för angreppen i Paris var allt som den yttersta högern i Europa behövde för att blanda ihop flyktingar och terrorism.

Europas självstympning

Hittills har Europas reaktion till största delen passat ISIS' plan: undantagstillstånd i Frankrike, ökande främlingsfientlig retorik och en kampanj av aggressiv militarisering av gränserna. Förvisso finns det också hoppfulla motexempel: tusentals vanliga medborgare har mobiliserat för att hjälpa migranter; Tysklands Angela Merkel åsidosatte till en början uppgörelser för att släppa in tusentals strandsatta flyktingar. Men officiellt verkar främlingsfientlighet vara vägledande snarare än gästfrihet.

Titta på Frankrikes undantagstillstånd. Den franska regeringen förbjöd en rad offentliga demonstrationer och har låtit polisen inleda otillåtna kontroller som kräver en del administrativ tillsyn men inget rättsligt godkännande. När polisen hittar elektronisk utrustning som telefoner eller datorer kan de kopiera all information.

Undantagslagarna tillåter staten att sätta personer som inte har åtalats eller dömts i husarrest. Det enda som behövs är att polistjänstemän bedömer att en persons uppträdande, inklusive dennes umgänge och uttalanden, är ”ett hot mot säkerheten eller den allmänna ordningen”. Husarresten kan vara så länge polisen har ”verklig anledning” att tro att en persons uppträdande ”hotar säkerheten eller den allmänna ordningen”.

Polisen kan också tvinga icke åtalade och icke dömda personer som de anser vara alltför radikala att bära elektronisk boja. Staten kan upplösa organisationer och föreningar som anses vara hot mot den allmänna ordningen. Medlemmar i dessa grupper kan placeras i husarrest. Att bryta husarresten kan leda till tre års fängelse. Att bryta mot trafikförbud eller säkerhetszoner kan ge en person sex månaders fängelse plus kraftiga böter.

Frankrikes inrikesminister kan vidta ”vilka åtgärder som helst” för att omedelbart och utan juridisk kontroll blockera webbplatser och sociala nätverk som ”anstiftar eller förhårligar terroristangrepp”. Folk som blivit måltavla för polisen – till exempel satts i husarrest eller skymfats vid en kontroll – har inte rätt att ifrågasätta myndigheterna eller kräva att undantagsåtgärderna upphävs.

Kort efter novemberangreppen upprättade landet gränskontroller vid 132 kontrollstationer, ökade sina resurser för antiterrorism, och anställde 9.500 fler poliser, domstolstjänstemän och tulltjänstemän och satte in 10.000 soldater för att stöda de 100.000 poliser och gendarmer som redan patrullerar Frankrikes gator.

Som om det inte räckte har Hollande nu föreslagit en konstitutionell förändring för att göra större

delen av undantagstillståndet permanent.¹¹ Lagändringen innebär också att medborgare med dubbla medborgarskap som döms för terroristiska förseelser berövas sitt franska medborgarskap (även om de fötts i Frankrike), besök på jihadistiska webbplatser kriminaliseras och radikala moskéer stängs.

Allt detta rättfärdigades i namn av att bekämpa den religiösa terrorismen, men vilka var de första personer som sattes i husarrest? Klimataktivister som organiserade protester i samband med COP21-mötena i Paris.

Demokratin i Frankrike har drabbats hårt. Carl Schmidts spöke ler, och Giorgio Agambens alltför abstrakta språk låter som en profetia.

Den populistiska högern och gränsmurar

Och vad har Hollandes överflyglade av den främlingsfientliga högern gett honom? Under den första omgången i de regionala valen den 6 december blev extremhögerpartiet Nationella fronten (Front National – FN) störst, med nästan 28% av rösterna. Det enda som hindrade FN från att ta kontroll över upp till sex regioner var Hollandes panikartade order att hans Socialistpartikandidater skulle dra sig tillbaka från den andra omgången till förmån för Nicolas Sarkozys Republikaner.

I europeiska länder som inte har angripits utnyttjas flyktingströmmen som en ”nödsituation” för att rättfärdiga förtryck. Invandrare framställs som inkräktare.

I 20 år har den europeiska populistiska högern vunnit mark, och nu är de nästan störst i opinionsundersökningar i Sverige, Danmark, Nederländerna, Ungern, Polen och Frankrike. Detta är deras chans, och militarisering av gränserna är en av deras främsta metoder.

Återuppbyggandet av murar i Europa efter Kalla kriget inleddes 2011 när strömmen av flyktingar som flydde från NATO:s bomber, jihadister och kollapsade och sviktande stater började öka. Samma år började Grekland militarisera de landbaserade delarna av den grekisk-turkiska gränsen som inte följde Maritsaflodens förlopp. Den grekiska muren är en dubbel rad 5 meter höga taggtrådstängsel med rakblad på toppen. Mellan de två stängslen finns det fler rullar med taggtråd och rakblad. Fyra våningar höga vaktorn och mörkerkameror betraktar gränsen uppifrån. Men Grekland är en övärld och halvöar, landet går inte att inhägna. Så migranterna tränger in.

När flyktingströmmen började öka 2015 inleddes ett aggressivt byggande av murar på andra ställen i Europa. Ungerns högernationalistiska premiärminister Viktor Orban visade vägen.

Samtidigt som Ungern 2014 stod inför en ekonomisk kris och ansökte om en räddningsaktion på 20 miljarder euro och Orban förespråkade nationalism och ekonomisk protektionism och angrep EU som översittare och herremän, höll landet på att bli en stor mottagare eller genomgångsrutt för flyktingströmmen. Men en undersökning visade att bara 3% av ungrarna såg invandring som det största problemet. Istället funderade de mest på arbetslöshet och allmänna ekonomiska bekymmer.

Men på våren 2015 ändrade Orban allt detta när han slog fast att han föredrog en ”oliberal stat” och sedan i slutet av juli skickade straffarbetare, soldater och arbetslösa i samhällstjänst för att bygga ett stängsel av kedjor och taggtråd med rakblad längs den södra gränsen mot Serbien och Kroatien. I

11 *Reuters*, 16 november 2015.

augusti beordrade Orban helikoptrar, ridande poliser och hundar att bevaka gränsen.

Den 15 september stängde Ungern gränsen mot Serbien (en månad senare skulle de stänga gränsen mot Kroatien), och inleddes massarresteringar av migranter som försökte smita över. Tältstäder byggdes upp på den serbiska sidan. När de strandsatta vandrarna ropade ”FN” och ”hjälp oss” och ”Öppna! Öppna!” svarade den ungerska polisen med tårgas. Serbien anklagade ilsket Ungern för att avlossa tårgas in i ett annat självständigt land. Andra instängda migranter protesterade genom att sy ihop sina läppar, och i Rumänien klagade premiärminister Victor Ponta: ”Stängsel, hundar, poliser och gevär – det här ser ut som Europa på 1930-talet.”

Internationellt fördömde den liberala intelligentsian Orban. Men på hemmaplan ökade hans popularitet. Snart verkade det som om varenda nationell ledare öster om Rom, Paris och Berlin byggde stängsel. Slovenien och Österrike påbörjade stängsel. Till och med lilla Makedonien bygger en militariserad mur på gränsen mot Grekland, med material som tillhandahålls av Ungern.

Bulgarien har också börjat bygga en militariserad gräns söderut mot Turkiet. Journalister och icke-statliga organisationer dokumenterar regelbundet hur bulgariska gränsvakter misshandlar, rånar och släpper loss hundar mot migranter. Olyckliga, oräkneliga tusenden återvänder till Grekland och Turkiet, där de är strandsatta och hungriga. Längre bort vid gränsen mot Jordanien tältar 12.000.

Till havs patrullerar EU:s gränsmyndighet, Frontext. Till sitt förfogande har den en allt större arsenal av högteknologisk utrustning och höghastighetsbåtar. Även rasistiska medborgargarden är aktiva till havs. Human Rights Watch dokumenterade åtta separata händelser där ”svartklädda och skidmaskförsedda beväpnade män i snabba båtar” angrep och skadade båtar fulla med migranter.

I december tillkännagav EU en tredubbling av utgifterna för att försvara gränserna och skapandet av en ny styrka på 1.500 man som ett svar på det kritiska läget vid gränserna. Medlemsstaterna erbjuder helikoptrar, flygplan, havsgående patrullbåtar, kustpatrullbåtar, höghastighetsbåtar, terrängfordon, motorcyklar, mörkerglasögon, fjärrglasögon, värmekameror, CO2-detektorer, rörelsesensorer, digitala fingeravtrycksapparater och enorma mängder taggtrådsrullar med rakblad.

Gränserna kryper in

Att övervaka gränserna begränsas aldrig så mycket till utkanten av landet som man tror. En aggressiv bevakning av gränsen innebär aggressiv övervakning av *invandrare*, det innebär att hela samhället övervakas med samma logik som gränsen. Militariseringen av gränserna har en förmåga att genomsyra inrikespolitiken med främlingsfientlighet och förtryck. Bärare av denna infektion är polisstyrkorna och den politiska retoriken.

Sådant tal rättfärdigar stickprov av mörkhyade på tågstationer och interneringsläger. Många av de som hamnar på EU:s territorium upptäcker att de i själva verket har spärrats in. Det finns uppskattningsvis 224 interneringsläger över hela EU med mer än 30.000 asylsökande och odokumenterade migranter. De minsta av dem innehåller några få dussin, det största mer än 1.000. De har stigit upp som en tidigare sjunken övärld ur vattnet när Europas liberalism drar sig tillbaka.

Dessa ställen styrs knappt av några regler. Till och med de bästa inhägnas vanligtvis av taggtråd, medan de sämsta, som i Ungern, är smutsiga, ouppvärmade och hemsökta av vägglöss. Vakter har

filmats när de kastar in mat i öppna burar med flyktingar. Det totala antalet flyktingar som är internerade i Europa är faktiskt inte känt eftersom de flesta stater inte för sådan statistik.

I ett fängelseliknande interneringsläger för invandrare utanför Rom bär vakterna kravallutrustning och säkerhetskameror övervakar allt. I desperation har internerade löpt amok och skadat sig själva. I delstaten Nordrhein-Westfalen har åtminstone sex vakter vid ett privatägt vinstdrivande flyktingläger anklagats för övergrepp mot asylsökande.¹²

För att finansiera sådana anläggningar har Danska Folkpartiet föreslagit att den danska regeringen ska beslagta kontanter och smycken från flyktingar.¹³ Nazisterna gjorde samma sak med judarna som var på väg till lägren. Till deras heder har den danska polisens fackförening officiellt vägrat att tillämpa en sådan politik ens om den blir lag.

Den tyska finansministern Wolfgang Schäuble verkar se den största flyktingkrisen i Europa sedan Andra världskriget som en möjlighet att pressa Alexis Tsipras och Syriza ännu mer – Grekland håller i själva verket på att förvandlas till en jättelik, utarmad flyktingförläggning. Samtidigt utnyttjar Schäuble krisen för att föra fram sin agenda om ett tyskcentrerat federalt Europa. ”Vi kommer att bli tvungna att använda betydligt mer kapital till gemensamma europeiska försvarsinitiativ”, sa ministern. ”I slutändan måste vårt mål vara en gemensam europeisk armé.”¹⁴

Välj framtid, nu

Det förhärskande svaret på den nuvarande flyktingströmmen har fått djupt skadliga effekter på den demokratiska politiken. För det första är det de omedelbara kostnaderna: varje interneringsläger som byggs, eller SWAT-team som utbildas, är något annat som ett samhälle väljer att inte göra. För det andra avgör investeringar i förtryck, precis som andra investeringar, de framtida handlingarna. Alltför stora investeringar i förtrycksapparater för övervakning skapar en ”riktningsberoende” rörelseenergi bort från det öppna samhället mot diktatur, och det avgör hur samhällena kommer att svara på framtida kriser.

Jag såg tydligt vilka snedvridande effekter överinvesteringar i förtryck fick när jag bevakade de omedelbara efterdyningarna till orkanen Katrina i New Orleans. Direkt efter stormen skickade tjugotals av städer nära det drabbade området allt de hade. Och vad hade de efter ett långt krig mot droger? De hade poliser. Poliser och militäröverskottsmateriel som bepannade personbilar, avancerade automatkarbiner och skyddsvästar.

De *hade inte* välutbildade civilförsvarsgrupper, mobila sjukvårdscentra, tillräckliga eftersöknings- och räddningsteam, mobila kök, tält, tältsängar eller blöjor. De flesta poliser som anmälde sig som frivilliga för att resa till New Orleans ville hjälpa människor. Men allt de hade var förtrycksmedel, så det var vad de tog med sig.

Europa befinner sig vid en vändpunkt. Katastroflogiken måste avvisas. Medborgerliga friheter och tolerans kan inte offras på säkerhetens altare.

¹² *Der Spiegel*, 6 oktober 2014.

¹³ *Washington Post*, 17 december 2015. [Har ju nu beslutats i danska riksdagen – öa.]

¹⁴ *Ekathemerini*, 27 december 2015.

Om Europa går alltför långt på vägen mot att bli en fästning kommer förtryck att vara det enda svar som det förmår ge när de mycket större klimatstörningarna sätter in. Att fortsätta med allt högre utsläpp av växthusgaser och en allt hårdare stat garanterar att Schmidt/Agambens tes inte kommer att kunna stoppas. Då kommer det liberalt demokratiska Europa, med alla sina fruktansvärda brister och sitt hyckleri, att se ut som en förlorad gyllene era.